

Fordelingen af dette Arbejde skulde skee. Dette er nu langt fra min Mening. Jeg har nævnet Hartkornet uden med det Samme at nævne de andre Momenter, som staae i Udkastet, fordi jeg anseer Hartkornet som en Hovedregel, og naar jeg har udtalt, at der skulde være afføket bestemte Grændser i Loven, indenfor hvilke Amtsraadene og Sogneforstanderskaberne kunne bevæge sig, da mener jeg ogsaa, at der bør tages et væsentligt Hensyn til Hartkornet, naar man f. Ex. gav Amtsraadene Ret til at forhøje eller nedfætte de af Forstanderne affattede Regulativer med en  $\frac{1}{3}$  eller en  $\frac{1}{4}$  Deel af de deri foreslaaede Arbejder.

**Tespersen:** Dette Lovudkast har jo ikke alene til Hensigt at ordne Sneekastningsvæsenet, men det gjør ogsaa en Forandring i hidtil gjældende Bestemmelser med Hensyn til Huusmændenes Forpligtelse til at præstere Arbejde til Communen, idet det forandrer den Bestemmelse i Loven af 27de Mai 1848, at det overlades Communerne at vælge mellem at fordr af Huusmændene enten Sneekastningsarbejde i det Hele eller 3 Arbejdsdage til Fordeel for Communen om Aaret. Men jeg veed ikke, om jeg har misforstaaet den Bestemmelse her, hvor der udtales, at „den Huusmand uden Jord og Jnderster efter Forordningen af 27de Mai 1848, § 1, paahvilende Forpligtelse o. s. v. bortfalder“, da jeg ikke kan forstaae Loven af 27de Mai 1848 anderledes, end at det ikke alene er Huusmand uden Jord og Jnderster, men ogsaa Huusmand med Jord, at Communerne have Ret til at fordr Arbejde af. Men er dette Tilfældet, synes mig, at der opstaaer et Slags Hul i Lovudkastet, ved at der foreskrives Bestemmelser med Hensyn til Huusmand uden Jord og Jnderster og intet Hensyn tages til Huusmand med Jord. Det er ganske vist Praxis allevegne, at det ikke alene er Huusmand uden Jord og Jnderster, men alle Huusmand, der blive brugte til Arbejdet, og jeg troer, at Communerne have været i deres fulde Ret til at forstaae Forordningen saaledes, da den hjemler dem Ret til at fordr af „en hver Huusmand“ og Jnderste, at han skal alternativt gjøre enten Sneekastnings-

arbejde i det Hele eller præstere tre Arbejdsdage. Ved at forandre denne Bestemmelse for Huusmand uden Jord og Jnderster er her nu intet Hensyn taget til Huusmand med Jord. — Der er ogsaa en anden Side af Lovudkastet, som jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa. Man kan see af Motiverne, at det har været Hensigten at undgaae at lægge Hartkornsansættelsen til Grund for Reguleringen af Sneekastningsarbejdet, og dette er, som alt yttret af den ærede Viceformand (Lehmann) og Secretair (Drejer), vistnok meget rigtigt. Der maa komme andre Momenter i Betragtning, og det er der ogsaa gjort her i § 1, idet der efter denne § nemlig skal tages Hensyn ved Regulativets Affattelse, foruden til Hartkornets Størrelse, ogsaa til Assuranceværdien af Bygningerne, forsaavidt der af disse svares Bygningsafgift, og den Bedrift, der søres i Bygningerne. Resultatet vil imidlertid blive, at det bliver Hartkornet, der paa enkelte Undtagelser nær i de fleste Landdistricter vil komme i Betragtning og blive lagt til Grund for Reguleringen, idet det vil være sjældent, at der i Communen findes Bygninger, der svare Bygningsafgift, og disse ville i ethvert Fald være af en saa ubetydelig Størrelse, at det ikke vil kunne have nogen Betydning. Og naar der dernæst staaer: „Den Bedrift, der søres i Bygningerne“, saa er det naturligt, at der, hvor der er en Fabriksdrift eller anden større Bedrift, vil det kunne udøve en betydelig Indflydelse, men, da ogsaa Saadant sjældent findes paa Landet, bliver det dog i Reglen Hartkornet, Byrden kommer til at paahvile, saa at hvad Lovudkastet tilligter ikke i Almindelighed opnaaes.

**Lehmann:** Jeg skal blot tillade mig den Bemærkning, med Hensyn til hvad den ærede Landsstingsmand for 5te Kreds (Drejer) har anført, at det ingenlunde er min Mening, at det Arbejde, der udkræves til Sneekastning, ud over de 3 Dage, skal udelukkende præstere af Huusmand, men at jeg troer, at Forpligtelsen til at yde Arbejde for at holde Veiene ryddelige er en aldeles ubegrændset, en, der gjælder for Alle. Dette Naturalarbejde kan ikke have anden Begrændsning end det naturlige Behov;